

میراث	علیرضا براز جانی، بوشهر
-------	-------------------------

جراحی و درمان در اعماق زمین

امروز، ۳۰ خرداد و آخرین روز از هفته میراث فرهنگی است. به بهانه این روز که مصادف با روز مقاومت، ایثار و پیروزی است و روز میراث فرهنگی، ایثار و مقاومت نامیده شده سراغی از بیمارستان زیرزمینی خارک که سنگر امن مجروحان و مردم خارک در جنگ نفتکش‌ها بود، گرفته‌ایم.

حسین مژده، یکی از برادران دوقلو و از خانواده شهید مژده از اهالی جزیره خارک که تلاش‌های زیادی برای ثبت این اثر ارزشمند در فهرست آثار ملی ایران داشتند و با گردآوری اسناد و مدارک و مستندسازی آن که تحویل میراث فرهنگی بوشهر شد تا سرانجام مقدمات پرونده آن جهت ثبت ملی آماده شود، در این باره به همشهری می‌گوید: جزیره خارک به‌دلیل اهمیتی که در صادرات و انتقال نفت خام به بازارهای خارجی داشت، در طول جنگ تحمیلی مدام زیر حمله‌های موشکی و هوایی دشمن قرار داشت. بمباران‌های هر روزه خارک، شرایط را برای اعزام مصدومان و مجروحانی که نیاز به مراقبت‌های درمانی بیشتری داشتند و امکانات درمانی در جزیره خارک جوابگوی سطح جراحات‌ها نبود، سخت می‌کرد و این موضوع منجر به تلفات زیادی از اهالی جزیره، کارکنان شرکت نفت و رزمندگان مستقر در جزیره شده بود.او ادامه می‌دهد: در این شرایط که اعزام هر روزه به نقاط خارج از جزیره میسر نبود، تصمیم گرفته شد بیمارستان مجهزی در زیر زمین احداث شود تا هم مجروحان و مصدومان بمباران‌ها و حمله‌های هوایی دشمن در آنجا درمان شوند و هم بیمارستان در عمقی از زمین باشد که تحت‌تأثیر این حمله‌ها نباشد. مژده اضافه می‌کند: برای ساخت این بیمارستان در کمترین زمان ممکن، نهادهایی مثل جهاد سازندگی، قرارگاه خاتم‌الانبیاء (سپاه پاسداران و واحد ترابری صنعت نفت دست به کار شدند و با حجم بالای عملیات مهندسی شامل گودبرداری به عمق ۴ تا ۳۳ متر در زمینی به مساحت ۲ هکتار، جانیایی سازه‌های بتنی پیش ساخته و بتن‌ریزی سقف آن به‌صورت آرمه پیوسته و یکپارچه در کمتر از یک سال انجام شد و پس از ۲ متر خاک‌ریزی روی این سقف، مجدداً سقف دوم از بتن آرمه پیش ساخته چیدمان و مجدداً خاک‌ریزی اجرا و اعتبار آن توسط صنعت نفت تأمین و واگذار شد. بیمارستان زیر زمین جزیره خارک، اثر فرهنگی و تاریخی به شماره ۲۱۳ مورخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ در فهرست آثار واجد ارزش تاریخی و فرهنگی (میراث دفاع مقدس) به ثبت رسید.

--

اینفوگرافی

نشست مشترک ۷ استان کردنشین

نشست مشترک استانداران استان‌های هم‌مرز و ۴ استان از اقلیم کردستان عراق به‌مدت ۲ روز در سنجدج برگزار می‌شود. به گزارش همشهری، با توجه به اشتراکات این نقاط هم‌مرز، افزایش تعاملات و همکاری‌های همه‌جانبه با اقلیم کردستان عراق به‌ویژه در بخش‌های صنعتی، دانشگاهی، کشاورزی، گردشگری، معادن، تجارت و مبادلات مرزی مدنظر استانداری کردستان قرار دارد. استفاده بهینه از ظرفیت مرز با کاهش موانع موجود و تقویت روابط اقتصادی با اقلیم کردستان عراق در دستور کار است. به این بهانه به استان‌های مرزی و مهم‌ترین ویژگی آنها نگاهی انداخته‌ایم.

دهوک (عراق)			
مساحت	جمعیت	ویژگی	
۶۵۵۳ کیلومتر مربع	۱,۲۴۲,۵۳۵ نفر	جاده استراتژیک به ترکیه	
حلبچه (عراق)			
مساحت	جمعیت	ویژگی	
۱,۶۰۰ کیلومتر مربع	۱۴۵,۷۰۰ نفر	نزدیکی به مرز ایران و بغداد	
اربیل (عراق)			
مساحت	جمعیت	ویژگی	
۱۵,۰۷۴ کیلومتر مربع	۳,۶۷۵,۳۹۰ نفر	مرکزکلیه مهم‌ترین نقطه تماس ایران و عراق	
سلیمانیه (عراق)			
مساحت	جمعیت	ویژگی	
۲۰,۱۴۴ کیلومتر مربع	۲,۴۹۲,۰۰۰ نفر	دانشگاه سلیمانیه، قدیمی‌ترین دانشگاه عراق	
کرمانشاه (ایران)			
مساحت	جمعیت	ویژگی	
۲۵,۰۰۹ کیلومتر مربع	۱,۹۵۲,۴۳۴ نفر	مرز کرمانشاه، مسیر اصلی تجارت ایران و عراق	
آذربایجان غربی (ایران)			
مساحت	جمعیت	ویژگی	
۳۷,۴۳۷ کیلومتر مربع	۳,۲۶۵,۲۱۹ نفر	۹۶۰ کیلومتر مرز مشترک با آذربایجان، ترکیه و عراق	
کردستان (ایران)			
مساحت	جمعیت	ویژگی	
۲۹,۵۰۰ کیلومتر مربع	۱,۶۰۳,۰۱۱ نفر	محور شیلاز، منطقه استراتژیک نظامی و جغرافیایی	

نقش ملی سبزوآر در اقتصاد کشور

غلامحسین مظفری، استاندار خراسان رضوی: شهرستان سبزوآر نه تنها می‌تواند در استان، بلکه در کشور نقش ملی ایفا کند و باری از اقتصاد ملی را به دوش بکشد. برنامه‌ریزی برای احداث منطقه ویژه معدنی و شهرک‌های فرآوری مواد معدنی در دست انجام است.

مدیران از تنش آبی اطلاع داشتند؟!

۱۲ استان و ۴۳ شهر تنش آبی دارند، وزارت نیرو روی مصرف دست می‌گذارد

گزارش **محمود مولایی** روزنامه‌نگار

چند هفته پیش بود که مدیر عامل شرکت مهندسی آب

و فاضلاب کشور اعلام کرد ۱۲ استان و ۴۳ شهر تنش آبی دارند. هاشم امینی با بیان اینکه در برخی مناطق کشور، پنجمین سال خشکسالی را پشت‌سر می‌گذاریم، از تعریف ۱۶۰ پروژه در کشور به‌منظور رفع ناترازی ناشی از این خشکسالی خبر داد. این آمار، بهانه‌ای شد تا برنامه

صحبث ۱۰ساله از تغییر اقلیم

ستاره حجتی، روزنامه‌نگار می‌گوید: «تغییر اقلیم، تنش آبی و کمبود آب واقعیت امروز ماست، اما کمبود منابع آبی واقعیت همیشگی این سرزمین بوده است. تغییر اقلیم حتماً روی بارش‌ها تأثیر خود را گذاشته، اما شاید آنجا محل انتقاد است که ما ۱۰ سال به‌طور مستمر از تغییر اقلیم صحبت می‌کنیم، ولی هیچ آمادگی‌ای برای سناریوهای احتمالی حاصل از این تغییر در کشورمان نداریم. بدون شک سیاست‌های حوزه کشاورزی، صنعت و هم‌میطور سیاست‌های تأمین آب شرب را نمی‌توان نادیده گرفت. شاید در ۳۰ سال اخیر به مردم گفتیم که کشور دچار تنش آبی است، اما بی‌شک مدیران کشور از ۱۵ سال پیش می‌دانستند که امروز با چه مشکلاتی مواجه خواهیم شد. تمام این سال‌ها، آمار و ارقام تهیه شده است که در سال‌های گذشته می‌کردید؟ چرا مردم در آستانه تابستان باید متوجه تنش آبی شوند؟ آیا مدیران هم به‌تازگی متوجه چنین معضلی شده‌اند؟ اگر از اعداد و ارقامی که جناب سیدزاده اعلام کردند بگذریم، تنش آبی اثرات بسیار مستقیمی روی زندگی مردم دارد. من و بر این باور هستم که مدیران وزارت نیرو حتی برای یک‌بار هم که شده هیچ مطالعه‌ای در مورد تنش آبی انجام ندادند.» مدیر کل دفتر مدیریت مصرف آب شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور در پاسخ عنوان می‌کند: «واقعیت این است که ما نسبت به وضعیت موجود بی‌گانه نیستیم. ۲۵ سال است که در شرکت آب و فاضلاب خدمت می‌کنم و در تمام این سال‌ها، آمار و ارقام تهیه شده است. شاید نحوه اطلاع‌رسانی، اجرای برنامه‌ها و... مشکلاتی داشته است، اما در برنامه‌ریزی مشکلی نداریم؛ برنامه‌ای، اسال قبل درباره سازگاری با کم‌آبی تدوین شده است. در واقع برای همه استان‌ها برنامه سازگاری با کم‌آبی تدوین و به کتابچه‌ای تبدیل شد. در تمام این کتابچه‌ها موضوع تنش آبی و اینکه ما در تنش قرار داریم و در سال‌های آینده دچار مشکلاتی خواهیم شد، همه مستند شده است.» علی سیدزاده می‌گوید: «به عقیده من آب یک موضوع فرابخشی و فراملی است. ما همیشه وزارت نیرو را در نوک پیکان قرار داده‌ایم، در حالی که آب موضوعی است که در همه ارکان جامعه از قانونگذار گرفته تا دستگاه‌های مختلف اجرایی، مردم، دانشگاهیان، متخصصان، صنعت و... ابعاد بسیار گسترده‌ای دارد. وقتی به کم‌آبی توجهی نمی‌شود، بحران آب شدیدتر می‌شود. موضوع انرژی و آب، فرابخشی است و هیچ‌گاه یک سازمان خاص با وجود ابعاد گسترده متغیرهای مداخله‌گر به‌تنهایی نمی‌تواند مؤثر باشد. در موضوع اجرا هم کمبود منابع مالی عامل مهمی است.»

علی سیدزاده مدیرکل دفتر مدیریت مصرف آب شرکت مهندسی آب و فاضلاب:

تغییرات اقلیمی، کاهش بارش و در کنار آن رشد جمعیت که اغلب در شهرها متمرکز هستند، تنش آبی را افزایش داده است

ستاره حجتی روزنامه‌نگار:

تغییر اقلیم، تنش آبی و کمبود آب واقعیت امروز ماست، اما کمبود منابع آبی واقعیت همیشگی این سرزمین بوده است. تغییر اقلیم حتماً روی بارش‌ها تأثیر خود را گذاشته، اما شاید آنجا محل انتقاد است که ما ۱۰ سال به‌طور مستمر از تغییر اقلیم صحبت می‌کنیم، ولی هیچ آمادگی‌ای برای سناریوهای احتمالی حاصل از این تغییر در کشورمان نداریم

تسریع در تکمیل محور خرم‌آباد-پلدختر

هوشنگ بازوند، معاون وزیر راه و شهرسازی: قطعه یک پروژه محور خرم‌آباد-پلدختر به طول ۱۷٫۶ کیلومتر، ۷۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد و تا هفته دولت از آن بهره‌برداری می‌شود. تاکنون ۵۰۰ میلیارد تومان اعتبار برای اجرای آن هزینه شده است.

مکت

راهکار برون‌رفت از تنش آبی

از آنجا که ایران یک کشور گرم و خشک است، از دیرباز بحران آب در آن وجود داشته. البته طی دهه‌ها اقدامات بسیاری صورت گرفته، اما همچنان کم‌آبی و حتی بی‌آبی در برخی از مناطق کشور نمایان است. مدیرکل مدیریت مصرف آب در شرکت آب و فاضلاب کشور درباره اینکه چه راهکاری برای برون‌رفت از تنش آب می‌توان اندیشید، می‌گوید: «طرح‌های مختلفی برای کشور در نظر گرفتیم که در ۹ بخش به صورت هرم آمده است. در این هرم طرح‌های اضطراری، اولویت‌دار و تدوین سند مدیریت تنش آبی به تفکیک آمده است.» علی سیدزاده می‌افزاید: «همکاران ما شش‌ماه‌روز تلاش می‌کنند تا آب به‌صورت مساوی در شهر توزیع شود. در برخی از مناطق فشار آب به‌شدت زیاد است و مدیریت فشار آب در دستور کار قرار دارد. همچنین جلوگیری از هدررفت آب در شبکه‌های توزیع جزو برنامه‌های ماست و در این بخش، یکی از اقدامات ما، اصلاح و بازسازی شبکه‌های فرسوده است.»

او تأکید می‌کند: «یکی از پروژه‌های دیگر که تعریف شده، احداث مخازن ذخیره آب است. وقتی مخازن ذخیره آب به اندازه کافی وجود داشته باشد، در زمان قطع آب مردم بدون آب آشامیدنی نمی‌مانند.»

حفر چاه را کنار بگذارید

روزنامه‌نگار حاضر در برنامه تلویزیون اینترنتی همشهری با عنوان «تنش آبی در ۱۲ استان» هم می‌گوید: «با توجه به صحبت‌های آقای سیدزاده، همچنان در بر پاشنه تلاش برای تأمین آب بیشتر و آب بیشتر و آب بیشتر می‌چرخد؛ چالشی که دقیقاً اصلی‌ترین معضل ماست که از ما آب مطالبه شود و ما آب را تأمین کنیم.»

ستاره حجتی درباره حفر چاه توضیح می‌دهد: «حتماً مطلع هستمید مرکز خطرپذیری تحقیقات راه و شهرسازی یک نقشه جدید از فرونشست در منطقه ۱۸ تهران منتشر کرده که حفر چاه در ۵۵ هکتار دلیل اصلی فرونشست است. اساساً اگر شرکت آب و فاضلاب دور حفر چاه را خط بکشد به نتایج بهتری می‌رسند.» او به گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی که شهریور سال گذشته منتشر شده هم اشاره می‌کند و می‌گوید: «این گزارش نشان می‌دهد برداشت بیش از حد آب‌های زیرزمینی به قصد تأمین آب آشامیدنی کیفیت آب شرب در اختیار مردم را تحت‌تأثیر قرار داده است. دقت کنید که از بنیادی‌ترین و اصیل‌ترین حق آدم‌ها صحبت می‌کنیم. آب شرب بهداشتی باید در دسترس همه باشد. راه‌حل شما این است که تابستان امسال به قدری چاه حفر کنید که از پاییز سال دیگر کاسه چه کنیم، در دست بگیرید؟» این روزنامه‌نگار در ادامه با بیان اینکه حوزه آب به قدر فعالیت سند بالادستی دارد، اظهار می‌کند: «دوباره به گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی ارجاع می‌دهم که می‌گوید بسیاری از این مقررات و اسناد بالادستی حتی با هم در تناقض هستند.»

بخش دیگری از صحبت‌های او درباره پرت آب است که توضیح می‌دهد: «یک آمار می‌گوید ۳۱ درصد پرت در آب شرب شبکه وجود دارد و آمار دیگر می‌گوید ۱۵٫۵ درصد هدررفت در شبکه آب شرب است. این عدد بالاست. در واقع به تأمین آب شرب توجه می‌شود که حاضریم آب آلوده را از عمق زمین بیرون بیاوریم، هزینه گزاف برای باز یافت آن دهیم و به اینجا برسیم. سال ۱۳۹۴ قانون توسعه بهینه‌سازی آب در واقعیت این است که شرب شهری تصویب شد. در یکی از بخش‌ها آمده بود که وزارت نیرو به‌مدت ۳ ماه از ابلاغ این قانون، موظف است برنامه ز مابندی برای جداسازی آب شرب از آب بهداشتی انجام دهد. بنده‌ای دیگری هم وجود دارد. وزارت نیرو از ۱۰ سال پیش چه اقداماتی در این زمینه انجام داده است؟»

متن قانون بهینه‌سازی را من نوشتم

در ادامه مدیرکل مدیریت مصرف آب در شرکت آب و فاضلاب کشور اضافه می‌کند: «هتن این قانون را بنده نوشتم و بابت آن خون جگر خوردم، اما به‌دلیل نوشتن این طرح همیشه مورد انتقاد قرار گرفتم. در حالی که قوانین ما ضمانت اجرایی قوی ندارد. واقعیت این است که وزارت نیرو متولی تأمین توزیع آب و تصفیه فاضلاب است و در خیلی از مواردی که فرمودید سازمان‌های زیادی دخیل هستند.»

علی سیدزاده به اصلاح حدودی الگوی مصرف آب اشاره می‌کند و می‌افزاید: «الگوی مصرف آب را مطالعه و آن را تقریباً منطبق با کم‌آبی کردیم. میانگین سرانه مصرف قبلی که به ازای هر نفر ۱۵۰ لیتر در شبانه‌روز بود، در سال گذشته به ازای هر نفر ۱۳۰ لیتر کاهش یافت.»

کشاورزی؛ متهم اصلی

علی سیدزاده، مدیرکل دفتر مدیریت مصرف آب شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور، از ۱۰۰ میلیارد مترمکعب منابع آبی تجدیدپذیر، حدود ۹ میلیارد مترمکعب برای مصرف آشامیدنی است. آمار نشان می‌دهد که بین ۷۰ تا ۹۰ درصد آب تجدیدپذیر برای مصارف کشاورزی است. اگر ۷۰ درصد را در نظر بگیریم، یعنی در بخش کشاورزی ۷۰ میلیارد مترمکعب آب مصرف می‌شود؛ البته در کشاورزی غیر مکانیزه، استفاده نکردن از سیستم‌های استاندارد و اصلاح الگوی کشت، ما همیشه گفته‌ایم که ۳ بخش کشاورزی، آشامیدنی و صنعت باید اقدامات ویژه‌ای انجام دهیم و قطعاً بخش کشاورزی سهم‌بیشتری را به‌خود اختصاص می‌دهد.